

EESTI VABARIIGI VALITSUSE
JA
AMEERIKA ÜHENDRIIKIDE VALITSUSE
VAHELINE
TEATAVATE KULTUURIVÄÄRTUSTE
KAITSE JA SÄILITAMISE
KOKKULEPE

Eesti Vabariigi valitsus ja Ameerika Ühendriikide valitsus (edaspidi "lepingupooled"),

pidades silmas edukat koostööd kultuuripärandi kaitsel,

veendunud, et kokkulepe aitab kaasa kahe riigi arvukate suhete tugevnemisele,

pidades silmas põhilisi inimõigusi ja püüdes edendada kõigi rahvaste, rassi- ja usugruppide vahelist mõistmist, sallivust ja sõprust,

veendunud, et kõik kultuurid väärivad lugupidamist ja säilitamist ning et kultuurid on osa inimkonna ühisest pärandist,

soovides tõhustada kultuuripärandi kaitset ning võimaldada kõigile juurdepääs maailma- ja rahvuskultuuri rikkustele,

arvestades, et kultuuripärandisse kuuluva vara hävimine või kahjustumine muudab vaesemaks kõik maailma rahvad,

arvestades, et kultuuripärandi kaitse saab olla tõhus vaid siis, kui riigid teevad tihedad koostööd nii riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil,

arvestades Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverentsi Helsingi lõppakti põhimõtteid, ning

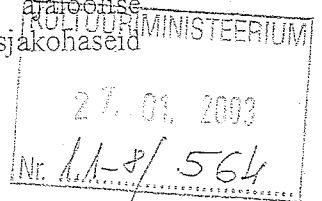
soovides astuda konkreetseid samme 1972.a Ülemaailmse kultuuri- ja looduspärandi kaitse konventsiooni põhimõtete ja eesmärkide toetamiseks genotsiidiohvrite kultuuripärandisse kuuluva vara suhtes,

on kokku leppinud järgmises.

ARTIKKEL I

Lepingupooled astuvad vajalikke samme kõigi oma territooriumil elavate või elanud rahvus-, usu- või etniliste gruppide (edaspidi "grupid"), sealhulgas Teise maailmasõja ajal toimunud genotsiidi ohvrite kultuuripärandi kaitsmiseks ja säilitamiseks.

Käesolevas kokkuleppes tähendab "kultuuripärand" kultusekohti, ajaloolise tähtsusega kohti, monumente, kalmistuid, mälestusmärke ning asjakohaseid arhiivimaterjale.

ARTIKKEL 2

Lepingupoole abistavad teineteist artikliga 1 hõlmatud vara loetelu koostamisel, pöörates erilist tähelepanu hävimisohus või halvenevas seisukorras kultuuripärandile.

ARTIKKEL 3

Lepingupoole tagavad, et ei kehtesta ühegi artiklis 1 nimetatud rühma kultuuripärandi ega teise lepingupoole kodaniku suhtes vormiliselt ega sisuliselt diskrimineerivaid siseriiklike õigusakte, mis käsitlevad:

- (a) nende kultuuripärandi kaitset ja säilitamist;
- (b) õigust osaleda nende kultuuripärandi kaitsmisel ja säilitamisel; ning
- (c) avalikkuse juurdepääsu nende kultuuripärandile.

ARTIKKEL 4

Juhul, kui artiklis 1 nimetatud grupp ei suuda ise oma vahenditega tagada oma kultuuripärandi piisavat kaitset ja säilitamist, astuvad lepingupoole sammud oma territooriumil paikneva kultuuripärandi kaitsmise ja säilitamise tagamiseks ning pöörduvad abivajadusel teise lepingupoole ja tema kodanike poole.

ARTIKKEL 5

Kultuuripärandisse kuuluva vara nimekirjas märgitakse ära, milline artiklis 4 nimetatud vara on erilise tähtsusega. Nimekirjad tehakse üldsusele teatavaks ning saadetakse pädevatele föderaal-, riigi- ja kohalikele asutustele.

Erilist tähtsust omavana märgitud kultuuripärandisse kuuluvat vara kaitstakse, säilitatakse ja tähistatakse kummagi lepingupoole kehtivate siseriiklike õigusaktidega ettenähtud viisil. Lepingupoole tagavad avalikkuse juurdepääsu nimetatud varale.

Kultuuripärandisse kuuluva vara nimekirja koostab artiklis 6 nimetatud komisjon. Komisjon võib nimekirja igal ajal täiendada.

ARTIKKEL 6

Artiklites 2 ja 5 nimetatud nimekirja funktsioneerimise kontrollimiseks ning teiste sarnaste lepingupoole delegeeritud ülesannete täitmiseks luuakse käesolevaga Kultuuripärandi Ühiskomisjon (JCHC). Lepingupoole nimetavad komisjoni kumbki ühe või mitu liiget, keda võivad abistada asetäitjad ja nõustajad. Komisjoni otsuste vastuvõtmiseks on vajalik kõigi liikmete nõusolek. Lepingupoole tagavad komisjonile ühiselt juurdepääsu kultuuripärandisse kuuluvale varale ning komisjoni ülesannete täitmiseks vajalikule informatsioonile.

Lepingupoole võivad oma esindaja kaudu lõikes 1 nimetatud Kultuuripärandi Ühiskomisjonis (JCHC) taotleda, et komisjon töötaks võimaluse korral välja erikorra teise lepingupoole territooriumil elavate artiklis 1 nimetatuga hõlmatud gruppide kultuuripärandi kaitsmiseks ja säilitamiseks juhul, kui tegemist on lepingupoole

kodanike välismaal paikneva kultuuripärandiga ning mis tahes põhjusel on vajalik selle kaitsmine ja säilitamine. Teine lepingupool püüab taotluse rahuldada, kaaludes oma siseriiklike õigusaktide raames võimalike sammude astumist.

Ameerika poolel on käesoleva kokkuleppe täitevorganiks Ameerika Ühendriikide välismaal paikneva kultuuripärandi kaitse komisjon. Eesti poolel on kokkuleppe täitevorganiks Eesti Vabariigi Muinsuskaitseamet. Lepingupoolel võivad täitevorganit muuta, teatades sellest teisele poolele diplomaatilisel teel.

ARTIKKEL 7

Käesoleva kokkuleppe sätteid ei ole lubatud kasutada lepingupoolete vabastamiseks 1972.a Ülemaailmse kultuuri- ja looduspärandi kaitse konventsiooni või mõne teise kultuuripärandi kaitsekokkuleppega ette nähtud kohustuste täitmisest.

ARTIKKEL 8

Kokkulepet rakendatakse kooskõlas lepingupoolete siseriiklike õigusaktidega ning arvestades rahaliste vahendite olemasolu.

ARTIKKEL 9

Kokkuleppe tõlgendamise ja kohaldamise vaidlusi lahendavad artikkel 6 lõigus 3 nimetatud asutused.

ARTIKKEL 10

Kokkuleppe jõustumiseks on vajalik diplomaatiliste nootide vahetamine, millega lepingupoolel teavitavad teineteist kokkuleppe jõustumiseks vajalike siseriiklike tingimuste täitmisest. Kokkulepet võib muuta lepingupoolete kirjalikul kokkuleppel.

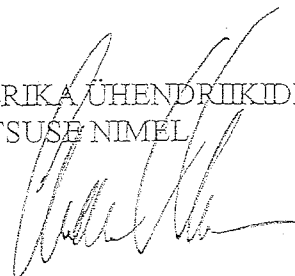
Lepingupool võib kokkuleppe lõpetada, teatades lõpetamise soovist teisele lepingupoolele kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu kuus kuud ette.

KOOSTATUD Tallinnas 16. jaanuaril 2003. aastal kahes eksemplaris eesti ja inglise keeles; mõlemad tekstid on võrdselt autentset.

EESTI VABARIIGI
VALITSUSE NIMEL

AMEERIKA ÜHENDRIIKIDE
VALITSUSE NIMEL

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA
AND
THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA
ON THE PROTECTION AND PRESERVATION
OF CERTAIN CULTURAL PROPERTIES

The Government of the Republic of Estonia and the Government of the United States of America, (hereafter referred to as Parties)

Desirous of successful mutual cooperation in the field of cultural heritage,

Convinced that such an agreement will contribute to the strengthening of numerous contacts between the two states,

Bearing in mind the respect due to fundamental human rights, and seeking to promote understanding, tolerance and friendship among all nations, racial and religious groups,

Convinced that each culture has a dignity and a value which must be respected and preserved, and that all cultures form part of the common heritage belonging to all mankind,

Desiring to enhance the protection of cultural heritage and provide access to treasures of national and world culture without discrimination,

Considering that deterioration or disappearance of items of the cultural heritage constitutes an impoverishment of the heritage of all the nations of the world,

Considering that the protection of cultural heritage can be effective only if organized both nationally and internationally among states working in close cooperation,

Considering the principles of the Helsinki Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe, and

Desirous of elaborating concrete steps in furtherance of the principles and purposes of the 1972 Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage with respect to certain items of cultural heritage of the victims of genocide,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Each Party will take appropriate steps to protect and preserve the cultural heritage of all national, religious, or ethnic groups (hereafter referred to as "groups") that reside or resided in its territory, including victims of genocide during the Second World War.

The term "cultural heritage" for the purposes of this Agreement means places of worship, sites of historical significance, monuments, cemeteries, and memorials to the dead, as well as archival materials relating thereto.

ARTICLE 2

The Parties shall cooperate in identifying a list of appropriate items, which fall within the scope of Article 1, particularly those which are in danger of deterioration or destruction.

ARTICLE 3

Each Party will ensure that there is no discrimination, in form or in fact, against the cultural heritage of any group referred to in Article 1 or against the nationals of the other Party in the scope and application of its laws and regulations concerning:

- (a) the protection and preservation of their cultural heritage;
- (b) the right to contribute to the protection and preservation of their cultural heritage; and
- (c) public access thereto.

ARTICLE 4

In cases where a group concerned, referred to in Article 1, is unable, on its own, to ensure adequate protection and preservation of its cultural heritage, each Party shall take special steps to ensure such protection and preservation of cultural heritage within its territory and shall invite the cooperation of the other Party and its nationals where assistance is required for this purpose.

ARTICLE 5

Properties of cultural heritage, referred to in Article 4, that are of special significance shall be designated in a list of items of cultural heritage. Such a list shall be publicly announced and communicated to competent federal, state, and local authorities.

All properties of cultural heritage so designated shall be protected, preserved, and marked in the manner stipulated by valid legal internal regulations of either Party. Public access thereto shall be ensured.

Such a list of items of cultural heritage shall be designated by the Commission referred to in Article 6 hereof. The Commission may also designate properties for inclusion in the list at any time.

ARTICLE 6

A Joint Cultural Heritage Commission (JCHC) is hereby established to oversee the operations of a list referred to in Articles 2 and 5, and to perform such other functions as are delegated to it by the Parties. Each Party shall appoint one or more member(s) to the JCHC, who may be assisted by alternates and advisers. Decisions of the JCHC shall require the assent of all members. The Parties shall cooperate in supplying the JCHC with access to the items of cultural heritage and information necessary for the execution of its responsibilities.

Each Party through its representative on the JCHC referred to in the first paragraph hereof may request that special arrangements, as appropriate, be worked out under the procedures of the JCHC to protect and preserve the cultural heritage in the territory of the other Party of groups not covered under Article 1, in cases where such cultural heritage is associated with the cultural heritage abroad of citizens of the requesting Party and is in need for any reason of protection and preservation. The other Party will consider steps, within the scope of its laws and regulations, to respond to the request.

The United States Commission for the Preservation of America's Heritage Abroad shall be the Executive Agent for implementing this Agreement on the American side. The National Heritage Board of the Republic of Estonia shall be the Executive Agent for implementing this Agreement on the Estonian side. Either Party may, by diplomatic note to the other, change its Executive Agent.

ARTICLE 7

Nothing in this Agreement shall be construed to relieve either Party of its obligations under the 1972 Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage or any other agreement for the protection of cultural heritage.

ARTICLE 8

This Agreement shall be implemented in accordance with the laws and regulations of both countries and the availability of funds.

ARTICLE 9

Disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be submitted to the Agents referred to in the third paragraph of Article 6.

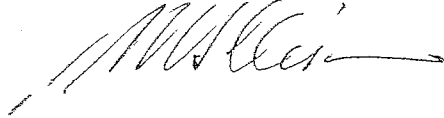
ARTICLE 10

This Agreement shall enter into force upon an exchange of diplomatic notes by which the Parties inform each other about the fulfilment of their respective legal requirements necessary for this Agreement's entry into force. It may be amended by mutual written agreement of the Parties.

This Agreement shall remain in force until terminated by either Party giving six months prior written notice through diplomatic channels to the other Party of its intention to terminate this Agreement.

DONE at Tallinn, on this 16th day of January 2003, in duplicate, in the Estonian and English languages, each text being equally authentic.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF ESTONIA:

FOR THE GOVERNMENT OF
THE UNITED STATES OF AMERICA:

